

Stanovisko hlavnej kontrolórky mesta k návrhu viacročného rozpočtu mesta na roky 2013– 2014 a k návrhu rozpočtu mesta na rok 2012

V zmysle § 18f ods. 1 písmeno c/ zákona č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov

p r e d k l a d á m

odborné stanovisko k návrhu viacročného rozpočtu mesta Rožňava na roky 2013– 2014 a k návrhu rozpočtu mesta na rok 2012.

Odborné stanovisko k návrhu viacročného rozpočtu bolo spracované na základe predloženého návrhu viacročného rozpočtu na roky 2013 – 2014 a návrhu rozpočtu na rok 2012, ktorý bol spracovaný v súlade s § 9 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p.

A. VÝCHODISKÁ SPRACOVANIA ODBORNÉHO STANOVISKA

Pri spracovaní odborného stanoviska som vychádzala z posúdenia predloženého návrhu viacročného rozpočtu mesta na roky 2013 – 2014 a návrhu rozpočtu mesta na rok 2012 /ďalej len návrh rozpočtu/ v rozsahu, ako bol zverejnený, upraveného na základe pripomienok komisií a poslancov MZ z dvoch hľadísk:

1. Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu

1.1. Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade:

- a/ so zákonom č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p.,
- b/ so zákonom č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p., ale nie je zostavený ako programový rozpočet, čím sa nedodržiava ustanovenie § 9 ods. 1 tohto zákona.

Návrh rozpočtu zohľadňuje aj ustanovenia zákonov:

- **č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v z.n.p.**, na základe ktorého v súlade s § 2 ods. 3 predmetného zákona bolo vydané VZN mesta o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady /ďalej len VZN/.
- **č. 564/2004 Z.z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p.** na základe ktorého v súlade s § 3 predmetného zákona výnos dane z príjmov fyzických osôb je v príslušnom rozpočtovom roku príjmom rozpočtov obcí vo výške 70,3 %.
- **Č. 597/2003 Z.z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v z.n.p. a ostané súvisiace právne normy.**

1.2. Súlad so všeobecne záväznými predpismi mesta Rožňava

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade s VZN mesta, ktorými sú upravené povinnosti daňového a poplatkového charakteru, najmä VZN o miestnych daniach a miestnom

poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, VZN o poskytovaní finančných dotácií, VZN o určení výšky príspevku na čiastočnú úhradu nákladov v školách a školských zariadeniach, Interná smernica pre rozpočtovú reguláciu a inými vnútornými normami mesta.

1.3. Dodržanie informačnej povinnosti zo strany mesta

Návrh rozpočtu bol zverejnený na webovej stránke mesta Rožňava od 9. 2. 2012 v zákonom stanovenej lehote v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení v z.n.p. /najmenej 15 dní pred jeho schválením mestským zastupiteľstvom/. Na úradnej tabuli mesta Rožňava návrh rozpočtu bol zverejnený dňa 9. 2. 2012, v zákonom stanovenej lehote – najmenej 15 dní pred jeho schválením mestským zastupiteľstvom.

2. Metodická správnosť predloženého návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu bol spracovaný podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s **Opatrením MF SR z. 28. 3. 2006 č. MF/008978/2006-421**, ktorým mení MF SR z 8. 12. 2004 č. MF/010175/2004-42, ktorá je záväzná pri zostavovaní rozpočtov územnej samosprávy. Podľa nej sa jednotne určujú a triedia príjmy a výdavky rozpočtu vrátane ich vecného vymedzenia a finančné operácie s finančnými aktívami. Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade s Príručkou na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2012-2014 číslo MF/008083/2011 – 411.

Návrh rozpočtu pre roky 2012 – 2014 nie je zostavený ako programový rozpočet podľa § 9 ods. 1 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Je potrebné najneskôr do konca marca programový rozpočet predložiť na schválenie MZ.

B.VÝCHODISKÁ TVORBY NÁVRHU ROZPOČTU

Návrh rozpočtu vychádza zo schválených východísk rozpočtu verejnej správy na roky 2012– 2014 zverejnených MF SR a z vývoja hospodárenia mesta v roku 2011 a v predchádzajúcich sledovaných rokoch. Rozpočet v zmysle Rozpočtových pravidiel musí byť zostavený ako vyrovnaný.

C. TVORBA NÁVRHU ROZPOČTU

Návrh rozpočtu je spracovaný podľa zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. v členení podľa 9 ods. 1 citovaného zákona na tri po sebe idúce rozpočtové roky a to rok 2012, 2013 a 2014. Viacročný rozpočet sa považuje za strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky mesta, v ktorom sú v rámci jeho pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov, vrátane programov mesta na predmetné tri rozpočtové roky. Viacročný rozpočet na roky 2012-2014 sa v súlade s § 10 ods. 3 až 7 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy vnútorne člení na:

- a/ rozpočet na príslušný rozpočtový rok – 2012,
- b/ rozpočet na rok nasledujúci po príslušnom rozpočtovom roku – rok 2013,
- c/ rozpočet na rok nasledujúci po roku, na ktorých sa zostavuje rozpočet podľa písmena b/ - rok 2014.

Viacročný rozpočet na roky 2012-2014 je zostavený v rovnakom členení, v akom sa zostavuje rozpočet mesta na príslušný rozpočtový rok. Rozpočet mesta na príslušný rozpočtový rok je záväzný, rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky nie sú záväzné, majú len orientačný charakter, ich ukazovatele sa spresňujú v ďalších rozpočtových rokoch.

Navrhovaný rozpočet na rok 2012 je v súlade s § 10 ods. 3 až 7 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. vnútorne členený na:

a/ bežný rozpočet, t.j. bežné príjmy a bežné výdavky,

b/ kapitálový rozpočet, t.j. kapitálové príjmy a kapitálové výdavky,

c/ finančné operácie

Vo viacročnom rozpočte na roky 2010 – 2012 sú vyjadrené finančné vzťahy k ŠR v rámci financovania prenesených kompetencií štátu, finančné vzťahy k štátnym fondom, k zriadeným a založeným právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom a právnickým osobám, ktorým sa poskytujú prostriedky z rozpočtu, k rozpočtom iných obcí a k rozpočtom vyšších územných celkov.

D. Základná charakteristika návrhu rozpočtu

Poznámka: údaje v tabuľkách sú uvádzané v eurách

Tabuľka č. 1: Bežný rozpočet

Rozpočtové roky	2012	2013	2014
Bežné príjmy	10 735 879	11 173 851	11 728 484
Bežné výdavky celkom	11 241 832	10 995 230	10 999 615
Hospodárenie Prebytok + Schodok -	- 505 953	178 621	728 869

Tabuľka č. 2: Kapitálový rozpočet

Rozpočtové roky	2012	2013	2014
Kapitálové príjmy celkom	3 824 950	2 027 063	1 068 101
Kapitálové výdavky celkom	2 211 449	1 069 000	1 157 000
Hospodárenie Prebytok/schodok	1 613 501	958 063	- 88 899

Tabuľka č. 3 Finančné operácie

Rozpočtové roky	2012	2013	2014
Príjmové finančné operácie celkom	1 784 818	0	0
Výdavkové finančné operácie celkom	2 892 366	1 136 684	639 970
Hospodárenie mesta Prebytok/schodok	- 1 107 548	- 1 136 684	- 639 970

Tabuľka: č. 4: Rozdiely spolu

Rozpočtové roky	2012	2013	2014
Bežný rozpočet	- 505 953	178 621	728 869
Kapitálový rozpočet	1 613 501	958 063	- 88 899
Finančné operácie	- 1 107 548	- 1 136 684	- 639 970
Spolu:	0	0	0

Návrh rozpočtu mesta na rok 2012 spĺňa podmienky zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách v platnom znení a je navrhnutý ako **vyrovnaný v celkovej výške 16 345 647 EUR.**

Bežný rozpočet je navrhnutý ako schodkový /tabuľka č. 1/ vo výške 505 953€, pričom schodok bude vykrytý krátkodobým úverom a prebytkom z roku 2011.

Kapitálový rozpočet je navrhnutý ako prebytkový /tabuľka č. 2/.

Aj v tomto roku je potrebné zaoberať sa predajom prebytočného a neupotrebitelného majetku mesta formou verejnej obchodnej súťaže. Je potrebné uplatňovať v maximálnej miere úsporné opatrenia v každej oblasti života mesta, ako aj u organizácii v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta.

Z hľadiska štruktúry príjmov je zrejmé, že **daňové príjmy tvoria najväčšiu a najvýznamnejšiu** zložku rozpočtu, pričom rozhodujúci podiel má výnos dane poukazovanej územnej samosprávy od štátu. Tento príjem je naplánovaný na rok 2012 vo výške 4 782 265 €, čo je **nárast oproti roku 2011 o 367 165 €**. Napriek takýmto prognózam treba počítať aj s kritickejším variantom v príjmovej časti a preto treba vyvinúť maximálne úsilie na zvýšenie výberu daní a vymáhaniu pohľadávok.

Návrh rozpočtu mesta na rok 2012 **častočne zvyšuje daňové zaťaženie občanov mesta**, preto zvýšený príjem v tejto položke nemusí byť zaručený.

Návrh rozpočtu zahŕňa výdavky na činnosti, ktoré mestu vyplývajú zo zákonov a uzatvorených zmlúv, tak, aby boli pokryté nevyhnutné požiadavky. V roku 2012 bude potrebné vyvinúť maximálne úsilie na zabezpečenie celkového chodu mesta a zabezpečenie nevyhnutných finančných prostriedkov na tieto činnosti. Z tohto dôvodu bude potrebné obmedziť činnosti, ktoré patria do nadstavbovej časti života mesta. **Aj keď investičná činnosť v meste nestagnuje, neodporúčam, aby sme sa v roku 2012 púšťali do nových investičných zámerov, najmä z dôvodu nedostatku a obmedzeného toku finančnej hotovosti.**

Súčasťou návrhu rozpočtu sú aj návrhy rozpočtov príspevkových a rozpočtových organizácií. Predložené stanovisko k návrhu rozpočtu je spracované na základe skutočností známych predkladateľovi ku dňu jeho spracovania.

E. ZHRNUTIE

Návrh viacročného rozpočtu mesta Rožňava na roky 2013 – 2014 a návrh rozpočtu mesta na rok 2012 nie je zostavený ako programový rozpočet podľa § 9 ods. 1 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p.. Je spracovaný v súlade so zákonom č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p.. Návrh rozpočtu zohľadňuje aj ustanovenia zákona č. 582/2004 Z.z. o miestnych

daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v z.n.p., zákona č. 564/2004 Z.z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. a zákona č. 597/2003 Z.z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v z.n.p. a ostatné súvisiace právne normy.

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade so všeobecne záväznými nariadeniami a internými predpismi mesta.

Návrh rozpočtu bol verejne prístupný v meste obvyklým spôsobom v zákonom stanovenej lehote, t.j. najmenej 15 dní pred jeho schválením v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení v z.n.p..

F. Stanovisko:

V príjmovej časti rozpočtu na rok 2012 vidím nasledovné riziká:

- v krátení plnenia výnosu podielových daní zo strany MF SR na rok 2012
- nenaplnenie príjmov z dane z nehnuteľností
- nenaplnenie príjmov z poplatku za komunálny odpad
- rozpočet nie je zostavený ako programový
- nenaplnenie kapitálových príjmov z predaja prebytočného majetku

V prípade úspešného predaja prebytočných nehnuteľností je potrebné investovať do údržby a rekonštrukcie mestského majetku, najmä škôl a materských škôl, ako aj do komunikácií a chodníkov.

Zákon č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v platnom znení ukladá dodržiavanie pravidiel na prijímanie návratných zdrojov financovania. Tieto sa môžu prijať ak celková suma dlhu mesta neprekročí 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov neprekročí 25% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka.

Skutočné príjmy predchádzajúceho roku 2011 predstavujú výšku **10 199 916 €**. Celková suma dlhu sa na tieto účely v zmysle citovaného zákona rozumie súhrn záväzkov vyplývajúcich zo splácania istín návratných zdrojov financovania ku koncu rozpočtového roka, čím sa rozumie rok 2011 a suma ručiteľských záväzkov mesta.

Celková suma dlhu za rok 2011 je vo výške 3 264 284,03 €, čo predstavuje 31,53% skutočných bežných príjmov minulého roka. Suma ročných splátok návratných zdrojov financovania v roku 2011 bola vo výške 1 850 305 €, čo predstavuje 18,14% skutočných bežných príjmov minulého roka. Tieto údaje potvrdzujú, že mesto môže čerpať krátkodobý úver, napriek tomu treba venovať pozornosť plneniu príjmov z hľadiska hotovostného princípu.

G. ZÁVER

Návrh rozpočtu mesta Rožňava na rok 2012 s výhľadom na roky 2013-2014 je spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi /okrem programového rozpočtu/ a je v súlade so všeobecne záväznými nariadeniami mesta Rožňava. Návrh rozpočtu je spracovaný v požadovanej štruktúre a dostatočnom rozsahu. Návrh rozpočtu bol verejne prístupný v meste spôsobom obvyklým, vyvesený na úradnej tabuli, internetovej stránke mesta a to dňa 9. 2. 2012, t.j. v zákonom stanovenej lehote pred jeho schválením, t.j. najmenej 15 dní pred jeho schválením v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. z. o obecnom zriadení v z.n.p.

Na základe uvedeného odporúčam mestskému zastupiteľstvu v Rožňave:

1. Návrh rozpočtu mesta Rožňava na rok 2012 a roky 2013 a 2014 schváliť.
2. Uložiť prednostke mestského úradu zabezpečiť vypracovanie programového rozpočtu na rok 2012 a roky 2013-2014 a predložiť ho na schválenie mestskému zastupiteľstvu do konca marca 2012.

JUDr. Katarína Balážová
Hlavná kontrolórka mesta